

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Ministra sprawiedliwości Rita Tamašunienė: prawa mniejszości narodowych mają być szanowane **str. 2**

■ Prokurator: Mikutavičius nie zaprzecza swojej winy w sprawie podwójnego morderstwa **str. 2**

Rota

■ Polacy mistrzami świata w piłce nożnej – sześćosobowej! **str. 1**

■ Związek Polaków na Litwie staje w obronie TVP Polonia **str. 1**

PRENUMERATA

2026

**Do 19 grudnia
trwa prenumerata
na styczeń
2026 roku.**

**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Śpiewem i tańcem uczczono pamięć o Gabrielu Janie Mincewiczu

Hołd maestro Ziemi Wileńskiej

Śpiewem, tańcem i modlitwą uczczono pamięć o Gabrielu Janie Mincewiczu – założycielu i wieloletnim kierowniku zespołu „Wileńszczyzna”. 7 grudnia tego roku minęła dziewiąta rocznica śmierci maestro Ziemi Wileńskiej.

Reprezentacyjny Polski Zespół Pieśni i Tańca „Wileńszczyzna” zaprosił w sobotę po południu na spotkanie i koncert, poświęcone

pamięci założyciela i wieloletniego kierownika tego zespołu – śp. dr. Gabriela Jana Mincewicza.

(Dokończenie na str. 6)

Po ponad dwóch latach walki rodziców władze likwidują kolejną polską szkołę na Litwie

Koniec batalii o zachowanie gimnazjum w Połukniu

Po ponad dwóch latach walki rodziców uczniów Gimnazjum im. Longina Komolowskiego w Połukniu litewski sąd administracyjny uznał decyzję władz rejonu trockiego o jej likwidacji za formalnie prawidłową.

(Dokończenie na str. 6)

Rząd ogłosił stan wyjątkowy w całym kraju

Rząd ogłosił stan wyjątkowy w związku z masowym przyłotem balonów przemysłowych, które zakłócają funkcjonowanie lotniska w Wilnie. Szefem operacji stanu wyjątkowego został mianowany minister spraw wewnętrznych Władysław Kondratowicz.

Jak wskazano w projekcie rezolucji, w związku z balonami z kontrabandą wypuszczonymi z sąsiedniej Białorusi, które

stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego Litwy, w całym kraju ogłoszono stan wyjątkowy.

Rząd, który zebrał się we wtorek rano na posiedzeniu, przedłożył też Sejmowi do pilnego zatwierdzenia rozporządzenie, mające na celu przyznanie żołnierzom, którzy pomagają funkcjonariuszom, prawa do wykonywania odpowiednich zadań

(Dokończenie na str. 2)

SZANOWNI CZYTELNICY!

Już rozpoczęła się prenumerata na 2026 rok. Zachęcamy Państwa do zaprenumerowania poczytnej nie tylko na Wileńszczyźnie gazety, jaką właśnie jest „Tygodnik Wileńszczyzny”. Zakupcie prenumeratę dla siebie, dla kogoś z rodziny, dla przyjaciela i... dla znajomych. Nie są to wysokie koszty. Cena miesięcznej prenumeraty to 1,93 euro, rocznej – 23,12 euro (indeks 0233). Dla emerytów, osób niepełnosprawnych koszty miesięcznej prenumeraty wynoszą 1,85 euro, rocznej – 22,85 euro (indeks 0322). Każde wydane euro na prenumeratę jest niezwykle ważne dla nas. „Tygodnik Wileńszczyzny” można zaprenumerować na dowolnej poczcie w całym kraju.

Redakcja

Wileński samorząd przeznaczy 1,3 mln euro na realizację 31 projektów dla mieszkańców

Mieszkańcy stolicy zakończyli głosowanie nad budżetem partycypacyjnym, na który przeznaczono 1,3 miliona euro. Władze miasta informują, że środki zostaną przeznaczone na realizację 5 większych i 26 mniejszych projektów.

W tym roku wpłynęło prawie 500 pomysłów od wilnian, do głosowania wybrano 244, a za dwa lata przestrzeń Wilna zostanie uzupełniona aż o 31 projektów zainicjowanych przez samych mieszkańców.

Według danych urzędu miasta, budżet w wysokości 670 tysięcy euro przeznaczony na większe projekty został podzielony między pięć pomysłów w dzielnicach: Nowy Świat (150 tysięcy euro),

Ponary (150 tysięcy euro), Werki (150 tysięcy euro), Zameczek (150 tysięcy euro) i Wilcza Łapa (150 tysięcy euro).

Mieszkańcy Wilna rozdysponowali również 650 tysięcy euro na 26 mniejszych projektów – po jednym w każdej dzielnicy stolicy, z wyjątkiem Antokołu, Justynisk, Nowego Świata, Werek i Poszyłajciów, gdzie mieszkańcy podzielili budżet w wysoko-

ści 30 tysięcy euro pomiędzy dwa pomysły.

Największe wsparcie otrzymał projekt „Młodzieżowy Park Sportowy w Solenikach” w starostwie Nowy Świat, drugie miejsce zajął projekt z Ponar „Żywe Wybrzeże Waki”, trzecie miejsce zajęło starostwo Werki z projektem „Perła Ancevičiusa”, czwarte miejsce zajął pomysł parku rowerowego „Pumptrack” w dzielnicy Zameczek, a piąte miejsce zajął projekt „Miłe dzieciństwo w Zakrecie” w Parku Zakret (lit. Vingis).

Najbardziej aktywnymi wyborcami byli mieszkańcy dzielnic Werki, Nowy Świat, Zameczek i Ponary. Najwięcej głosów oddali mieszkańcy Wilna w wieku 35–49 lat.

Na podst. ELTA

Cena srebra pobiła kolejny rekord

Cena srebra pobiła kolejny rekord. 3 grudnia po południu cena uncji (około 31,1 g) wzrosła do 58,98 dolarów, ale potem nieznacznie spadła.

Ponad tydzień temu srebro kosztowało mniej niż 50 dolarów za uncję. Od początku roku cena srebra wzrosła dwukrotnie.

Cena złota również wzrosła w środę, ale ostatnio wzrost ceny złota nie jest tak gwałtowny

jak srebra. Cena uncji złota wzrosła o 16 dolarów – do 4224 dolarów.

Cenę złota i srebra podnosi perspektywa, że w przyszłym tygodniu Bank Centralny USA obniży stopy procentowe.

Na cenę tych kruszców wpływają również trudne negocjacje w sprawie zakończenia wojny na Ukrainie.

Na podst. ELTA

Rząd ogłosił stan wyjątkowy w całym kraju

(Dokończenie ze str. 1) związanych z sytuacją kryzysową i usuwaniem jej skutków.

Zgodnie z projektem, żołnierze będą mogli wydawać polecenia obowiązkowe osobom fizycznym i prawnym, organizacjom i

ich jednostkom. Żołnierze będą mieli również prawo ścigania i zatrzymywania osób, które nie stosują się do poleceń żołnierzy lub są podejrzane o popełnienie przestępstwa. Po uzyskaniu odpowiednich uprawnień żołnierze

będą mogli kontrolować dokumenty osób i pojazdów, przeprowadzać rewizje, stosować środki specjalne itp.

Jeśli Sejm wyrazi zgodę, takie prawo zostanie przyznane żołnierzom na okres 3 miesięcy.

Ministra sprawiedliwości Rita Tamašunienė: prawa mniejszości narodowych mają być szanowane

Minister sprawiedliwości Rita Tamašunienė podczas spotkania z kierownikiem Departamentu Mniejszości Narodowych Dainiusem Babilasem omówiła aktualne kwestie dotyczące mniejszości narodowych.

„Mniejszości narodowe – nieodłączna część litewskiej historii i kultury. Żyją w naszym państwie od wieków i pielęgnują własne dziedzictwo kulturowe. Jednym z moich celów jest zapewnienie poszanowania praw mniejszości narodowych, co zostało również uwzględnione w planie działania rządu” – powiedziała cytowana w komunikacie ministra sprawiedliwości.

Tamašunienė podkreśliła, że w celu osiągnięcia postępu, konieczna jest nie tylko ocena praktyki prawnej w innych krajach europejskich, ale także uwzględnienie oczekiwań litewskich wspólnot narodowych.

Podczas spotkania akcentowano, że Litwa jest krajem wielonarodowym, a zapewnienie praw mniejszości narodowych jest ważną wartością demokratycznego społeczeństwa. To, zdaniem ministry, zobowiązuje instytucje do aktywniejszego reagowania na potrzeby wspólnot i poszukiwania rozwiązań, które zapewnią zarówno przejrzystość procedur prawnych, jak i poszanowanie tożsamości kulturowej.

Fot. tm.lrv.lt

Prokurator: Mikutavičius nie zaprzecza swojej winy w sprawie podwójnego morderstwa

Prokurator twierdzi, że Benas Mikutavičius, podejrzany o zabójstwo dwóch młodych kobiet, nie zaprzecza swojej winy, ale nie ujawnia motywów zbrodni. Prokurator Asta Chramina poinformowała o tym dziennikarzy w niedzielę, w Sądzie Okręgowym w Kownie.

Mężczyznę eskortowała grupa uzbrojonych policjantów. Podejrzany nie zasłaniał twarzy, gdy wprowadzono go do budynku sądu, nie odpowiedział na pytanie dziennikarza o powód swojego czynu. Jego ręce były skute kajdankami z przodu.

Na sali sądowej młody mężczyzna siedział za zasłoną, z opuszczoną głową, nic nie mówił, nie odpowiedział na żadne pytanie dziennikarzy, nawet nie podniósł wzroku. Przedstawiciele mediów pytali go o relacje z zamordowaną kuzynką, o to, dlaczego zrobił to dziewczynom, dlaczego się ukrywał itp. B. Mikutavičius trzymał w dłoniach plik dokumentów z postawionymi mu zarzutami.

Prokuratura twierdzi, że dane dostępne obecnie w materiałach śledztwa przygotowawczego pozwalają na uzasadnione podejrzenie, że B. Mikutavičius 4 grudnia śmiertelnie ranił nożem kobietę urodzoną w 2003 roku, która zmarła na miejscu zdarzenia w wyniku odniesionych obrażeń. Wkrótce potem, w wyniku tych samych działań, śmiertelnie ranna została kobieta urodzona w 2001 roku, która również zmarła na miejscu zdarzenia w wyniku odniesionych obrażeń.

29-letni podejrzany, który ukrywał się w mieście od kilku dni, został zatrzymany przez mieszkańców Kowna, którzy przekazali go policji.

Sąd Rejonowy w Kownie przychylił się w pełni do wniosku prokuratury i zezwolił na aresztowanie podejrzanego o morderstwo Benasa Mikutavičiusa na okres trzech miesięcy.

TYGODNIK

WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:

www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Jan Lewicki
Teresa StrumiłoWspółpraca:
Monika UrbanowiczZygmunt Źdanowicz,
radny samorządu
rejonu wileńskiegoOpracowanie komputerowe:
Sławomir SubotowiczWydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvins 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjneAdres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

„Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2025 roku”.

W Wilnie odbyła się 26. Sesja Zgromadzenia Parlamentarnego Polski i Litwy

8 grudnia w Wilnie odbyła się 26. Sesja Zgromadzenia Parlamentarnego Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej i Sejmu Republiki Litewskiej.

W wydarzeniu, które zorganizowano w litewskim parlamencie, stronę polską reprezentowali posłowie: wicemarszałek Sejmu Dorota Niedziela (przewodnicząca delegacji), Jan Dziedzic (wiceprzewodniczący), a także Piotr Adamowicz, Urszula Augustyn, Zofia Czernow, Zdzisław Gawlik,

Lidia Burzyńska oraz senator Marek Komorowski. Sejm Republiki Litewskiej reprezentował m.in. poseł z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin - Jarosław Narkiewicz.

Wyzwania geopolityczne, partnerstwo polsko-litewskie w dziedzinie obrony i bezpieczeństwa, a także w dziedzinie praw mniejszości narodowych – to niektóre z tematów polsko-litewskich rozmów. Politycy debatowali też

o bezpieczeństwie w kontekście przygotowania i planowania dostaw żywności w sytuacjach kryzysowych i tworzenia rezerw rolnych i żywnościowych.

Przed rozpoczęciem sesji odbyło się spotkanie wicemarszałek Sejmu Doroty Niedzieli z przewodniczącym Sejmu Republiki Litewskiej Juozasem Olekasem. W ramach wizyty na Litwie polska delegacja przeprowadziła również rozmowy w Ambasadzie RP w Wilnie.

Prawie 300 hektarów gruntów dzierżawionych od państwa jest opuszczonych

Narodowa Służba Rolna (NŽT) ustaliła, że prawie 300 hektarów dzierżawionych państwowych gruntów rolnych jest opuszczonych.

Według służby, zidentyfikowano łącznie 193 takie działki, z których większość znajduje się w rejonach Jeziorosów, Taurogów i Malat.

Służba zapowiada, że jeśli dzierżawcy działek nie usuną naruszeń, rozpocznie procedurę rozwiązania umów dzierżawy przed upływem terminu.

„W najbliższym czasie wszyscy dzierżawcy tych działek zostaną powiadomieni o stwier-

dzonych naruszeniach. Będą oni zobowiązani do przekazania informacji o działaniach prowadzonych na dzierżawionych gruntach, a w razie potrzeby zostaną przeprowadzone kontrole na miejscu. Jeśli porzucone grunty nie zostaną zrekultywowane lub naruszenia się potwierdzą, umowy dzierżawy mogą zostać rozwią-

zane przed terminem” – poinformowała w oświadczeniu Gabrielė Valentaitė, kierowniczka Działu Koordynacji Działów w Zakresie Gospodarki Gruntami i Administracji NŽT.

Służba planuje zakończyć kontrole do 1 lutego przyszłego roku.

Na podst. ELTA

W tym roku na święta wydamy więcej

Jedna piąta mieszkańców Litwy planuje wydać w tym roku na prezenty i słodczyce więcej niż w roku ubiegłym, wynika z badania zleconego przez Swedbank. Według danych, w porównaniu z ubiegłymi świętami Bożego Narodzenia, ponad jedna czwarta respondentów, czyli o 6 punktów procentowych więcej, planuje wydać na prezenty ponad 200 euro.

Rok temu 18 procent mieszkańców planowało zmieścić się w budżecie świątecznym na prezenty w wysokości 60 euro, w tym roku jest podobnie.

Pozostali planują większe kwoty, a liczba mieszkańców pla-

nujących wydać na prezenty 200 euro i więcej wzrosła zauważal-

nie – o 6 punktów procentowych – do 27 procent.

Dekadę temu tylko 4 procent populacji wskazało budżety na prezenty przekraczające 200 euro.

Z badania wynika, że w tym roku pod choinką najczęściej moż-

na znaleźć kosmetyki lub perfumy (37%), pieniądze lub bony podarunkowe do sklepu (26%), ubrania lub biżuterię (24%), książki (22%) i bilety na imprezy (18%).

Z badania wynika, że rosną nie tylko wydatki na prezenty, ale także wydatki na świąteczny stół. 13 procent respondentów spodziewa się wydać na ten cel 50 euro – to o 7 punktów procentowych mniej niż w 2023 roku. Najczęściej (40 proc.) mieszkańcy deklarują, że wydadzą na świąteczny stół od 51 do 150 euro, jednak specjaliści wskazują, że realne wydatki będą większe i wyniosą około 200-300 euro.

Na podst. ELTA

Pernavas o zapobieganiu korupcji na Litwie: nadal brakuje politycznego przywództwa

Szef Służby Badań Specjalnych (STT) Linas Pernavas powiedział, że na Litwie wciąż brakuje politycznego przywództwa w skuteczniejszym zapobieganiu korupcji.

„Główny problem, o którym dziś rozmawialiśmy, to brak politycznego przywództwa w zapobieganiu korupcji” – powiedział Pernavas po spotkaniu „Dialog na temat przejrzystości”, które odbyło się w Pałacu Prezydenckim.

Podkreślił, że STT wskazał na ryzyko korupcyjne w obszarach zarządzanych przez niemal

wszystkie ministerstwa. „Trzeba przyznać, że dzięki wdrażaniu rekomendacji naszej służby współpraca z ministerstwami rzeczywiście się poprawia. Jednak zbyt często istotne zmiany zachodzą dopiero wtedy, gdy spotykamy się na najwyższym szczeblu” – powiedział szef STT.

Dlatego, jego zdaniem, celem zorganizowanego przez prezydenta Gitanasa Nausėdę spotkania w Pałacu Prezydenckim było uczynienie z zapobiegania korupcji politycznego priorytetu.

Z okazji Międzynarodowe-

go Dnia Walki z Korupcją w Pałacu Prezydenckim odbyło się spotkanie „Dialog na temat przejrzystości”, którego celem było wzmocnienie wspólnych wysiłków instytucji w zakresie tworzenia przejrzystego i odpowiedzialnego zarządzania publicznego. W spotkaniu uczestniczyła również premier Inga Rutnienė, ministrowie oraz Mary Beth Goodman, zastępca sekretarza generalnego Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).

Na podst. ELTA

Budowa połączenia energetycznego z Polską rozpocznie się w 2028 roku

Rząd Litwy planuje rozpocząć budowę 700-megawatowego lądowego połączenia energetycznego z Polską „Harmony Link”, w pierwszym kwartale 2028 roku – przewiduje to plan wdrożenia postanowień Programu Rady Ministrów, który ma zostać poddany pod głosowanie na posiedzeniu w tym tygodniu.

Za realizację tego punktu rządowego planu działania odpowiada Ministerstwo Energii – powinno ono zapewnić, że budowa strategicznego połączenia energetycznego, po zakończeniu prac projektowych i podpisaniu umowy, rozpocznie się w pierwszych miesiącach 2028 roku.

Projektowanie połączenia rozpoczęło się pod koniec kwietnia br. – litewski operator systemu przesyłowego „Litgrid” podpisał umowę o wartości 2,2 mln euro (bez VAT) z grupą dostawców „Energetikos projektavimo institutas” oraz „Ener-G Design”.

Projektowanie „Harmony Link” ma trwać 29 miesięcy – do jesieni 2027 roku, kiedy to zostaną otrzymane dokumenty zezwalające na budowę połączenia, a jego uruchomienie planowane jest na 2030 rok.

Obecnie projektowana jest najważniejsza infrastruktura po stronie litewskiej – linia przesyłowa o napięciu 220 kV oraz stacja transformatorowa w Giżajach. Połączenie ma powstać na terenie rejonu wykowskiego, samorządu kalwaryjskiego i mariampolskiego.

Nowe połączenie elektroenergetyczne zostało uznane za projekt państwowy o strategicznym znaczeniu i ma na celu zwiększenie litewskiego handlu energią elektryczną z Polską.

Fot. Ministerstwo Energetyki

Policja rozbiła w Wilnie gang złodziei samochodów

Wileńscy policjanci służby kryminalnej rozpracowali gang złodziei samochodów: zatrzymano pięciu podejrzanych, znaleziono sprzęt do otwierania i uruchamiania samochodów oraz prawdopodobnie środki odurzające.

Jak podano w komunikacie, w tym roku wileńska policja odnotowała wzrost liczby kradzieży samochodów marki Lexus i Toyota. Po wnikliwej analizie danych, funkcjonariusze podjęli działania i wkrótce ustalili grupę osób podejrzanych o popełnienie tych przestępstw.

W drugiej połowie listopada, w nocy, w stołecznej dzielnicy Poszylajcie skradziono samochód marki Lexus. Dzięki intensywnym działaniom 22 listopada policjantom udało się zatrzymać ten samochód, który miał już nie należące do niego tablice rejestracyjne, oraz zatrzymać mężczyznę, który nim kierował. Kontynuując śledztwo, 24 listopada przeprowadzono specjalną operację policyjną w jednym z mieszkań w stolicy, podczas której zatrzymano cztery osoby.

Wszystkim pięciu zatrzymanym osobom postawiono zarzuty i zastosowano wobec nich środki zapobiegawcze. Sąd zastosował wobec dwóch z nich najsurowszy środek zapobiegawczy – trzy miesiące aresztu. Grozi im za to kara do siedmiu lat więzienia.

Funkcjonariusze policji podejmują działania mające na celu ujawnienie innych przestępstw, które mogły zostać popełnione przez te osoby, oraz zidentyfikowanie wszystkich osób, które przyczyniły się do tych przestępstw.

Kieszonkowcy lubią świąteczny zgiefk. Policjanci apelują o pilnowanie swoich rzeczy

Wraz ze zbliżaniem się świąt w Wilnie jest coraz więcej gości, a ulice, jarmarki i centra handlowe są pełne odwiedzających. Nieestety, aktywują się również kieszonkowcy – ostrzegają policjanci.

Funkcjonariusze policji przypominają: należy pilnować swoje rzeczy: torebki, plecaki i telefony, zaleca się umieścić je w zapinanych kieszeniach lub bliżej ciała; nie nosić przy sobie wszystkich kart bankowych i dużej gotówki – mieć przy sobie tylko tyle, ile potrzebujesz; trzymać portfel, dokumenty i klucze osobno – zmniejszyć to straty, jeśli mimo wszystko staniesz się ofiarą kradzieży; obserwuj swoje otoczenie w centrach handlowych, na wydarzeniach świątecznych i w transporcie publicznym, a jeśli zauważysz podejrzane zachowanie – natychmiast zgłoś to, dzwoniąc pod numer alarmowy 112.

Policja życzy wszystkim przytulnych świąt i apeluje o pilnowanie swoich rzeczy oraz zachęca, aby przypomnieć o tym również swoim bliskim.

NOWINY znad Solczy

6 grudnia w Ejszyszkach odbyło się zapalenie światełek na choince miejskiej. Uroczystości towarzyszyło otwarcie Alei Świątecznej. Barwne przedsięwzięcie zgromadziło liczną publiczność.

Przybyli rodzice z dziećmi, dziadkowie z wnukami oraz mnóstwo młodzieży, która uwielbia zimowe atrakcje. Zebranych przywitani wicemer Samorządu Rejonu Solecznickiego Waldemar Śliżewski oraz starosta gminy ejszyskiej Mirosław Bogdziun.

Na zgromadzonych czekały świąteczne utwory muzyczne w wykonaniu artystów estradowych. Najmniejsi uczestnicy święta mieli okazję wziąć udział w zabawie, którą sprawnie prowadził zespół zawodowych animatorów. Zatem dzieci doświadczyły wielu wspaniałych emocji w towarzystwie św. Mikołaja i jego pomocników. Na wszystkich czekały też drobne upominki

ki w formie słodczy. Finałowym akcentem wieczoru był ekscytujący program muzyczny w wykonaniu DJ Augustyna. Organizatorem wydarzenia było Starostwo gminy Ejszyszek oraz Centrum Rozrywki i Biznesu w Ejszyszkach. Sponsorem wydarzenia był samorząd rejonu solecznickiego. Pomysłodawcą alei choinek jest radny Samorządu Rejonu Solecznickiego Waldemar Nowicki.

Warto zauważyć, że wyjątkowe klimaty świąteczne mieszkańcy Ejszyszek zawdzięczają nie tylko mikołajkowej zabawie i wieczorowi pełnemu miłych niespodzianek. Nastroje świąteczne pomogły ukształtować całokształt przygotowań do tego wydarzenia. Mieszkańcy przez prawie miesiąc dzielili się pomysłami, szukali najlepszych rozwiązań estetycznych i starali się stworzyć wręcz baśniowe otoczenie. Aktywny udział w pracach nad przyozdobieniem ulic wzięły lokalne pla-

Zapalenie światełek na choince w Ejszyszkach

Wieczór pełen niespodzianek

cówki publiczne oraz podmioty prywatne. Dlatego przygotowanie do świąt grudniowych zamieniło się w treściwe doświadczenie społeczne. Wspólna konsekwentna praca przyniosła wiele pozytywnych emocji oraz zachęcała do kolejnych działań na rzecz dobra swego miasta i gminy.

W tym roku aleja bożonarodzeniowa ma naprawdę wyjątkowy charakter – ulice zdobią nie tylko choinki, ale także różnorodne figury nawiązujące do tradycji świątecznych.

Nie mniej ważne miejsce na pewno zajmuje tradycyjne drzewko wigilijne. Pojawienie się choinek w centrum miasta każdego roku zapowiada początek rado-

snego okresu w Ejszyszkach. Choinka symbolizuje połączenie elementów ludzkiej pomysłowości oraz piękna przyrody. W dodatku właśnie choinka kojarzy się z ciepłem i radością wigilijnego wieczoru. Jej widok przywołuje także najpiękniejsze wspomnienia z dzieciństwa. Obok choinki znajdujemy też wiele kunsztownie sporządzonych prezentów świątecznych, które symbolizują chęć dzielenia się dobrem.

Amerykański pisarz Eric Severeid trafnie zauważył: „Boże Narodzenie jest konieczne. Potrzebujemy co najmniej jednego dnia w roku, aby przypomnieć nam, że świat nie kręci się tylko wokół nas”. Właśnie aleja

świąteczna przenosi naszą uwagę od problemów codziennych na kwestie radosne. Jej sporządzenie i otwarcie jest dużym sukcesem. Podczas takich akcji społecznych dostrzegamy to, że możemy cieszyć się z bycia razem. Właśnie w dobie pośpiechu i przyspieszonej cyfryzacji autentyczne relacje międzyludzkie stają się jednym z najcenniejszych doświadczeń. Ozdobne figury w centrum miasta wzmacniają to przesłanie – zawsze warto poświęcić trochę czasu dla przyjaciół, znajomych i sąsiadów. Wówczas ulice stają się miejscem przytulnym i pogodnym. I tam się chce powracać. Jak do domu na święta.

Rejonowy Turniej Wiedzy dla Uczniów Klas Początkowych „Mały Erudyta 2025”

W Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach odbył się finał rejonowego turnieju wiedzy „Mały Erudyta 2025”, skierowanego do uczniów klas początkowych szkół rejonu solecznickiego.

Wydarzenie zgromadziło młodych adeptów wiedzy z sześciu placówek edukacyjnych, oferując im możliwość sprawdzenia umiejętności, rywalizacji w przyjaznej atmosferze oraz rozwijania motywacji do nauki. Projekt „Mały Erudyta 2025” miał na celu rozwijanie wiedzy i umiejętności uczniów klas początkowych poprzez organizację turnieju obejmującego różne dziedziny edukacyjne. Projekt został zrealizowany przez Stowarzyszenie „Węzeł Przyjaźni” we współpracy z nauczycielami Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach, które pełniło rolę koordynatora finału. W turnieju wzięli udział uczniowie z sześciu placówek oświatowych rejonu znad Solczy.

Gospodarka odpadami sprzętu AGD i elektroniki – jeszcze wygodniejsza

Nieodpłatna możliwość pozbycia się odpadów

Od pewnego czasu w Solecznikach działa punkt zbiórki starego sprzętu AGD i elektroniki. Niedawno takie punkty zostały uruchomione w Ejszyszkach i Białej Wacie, uzgadniane jest również miejsce ustawienia takiego punktu również w Jaszunach.

Stary i niesprawny sprzęt AGD oraz odpady elektroniczne są przyjmowane od mieszkańców bezpłatnie. Można je dostarczyć o dowolnej porze i zostawić przy namocie. Drobny sprzęt elektryczny, żarówki oraz baterie lub akumulatory można wrzucać do specjalnie przeznaczonych na to otworów. Innych odpadów zostawiać tutaj nie wolno.

– W tych punktach można oddać lodówki, pralki, kuchenki, telewizory, odkurzacze, kuchenki mikrofalowe, komputery, tablety, drukarki i drobny sprzęt AGD. Nie trzeba ich wozić gdzieś pod kontenery ani – co gorsza – do lasu. Jest prosty sposób, by pozbyć się niesprawnych urządzeń. Oczywiście można je też zawieźć do punktów zbiórki odpadów wielkogabarytowych w

Solecznikach, Ejszyszkach, Jaszunach i Dziewieniskach, trzeba to jednak zrobić w godzinach pracy tych punktów – powiedziała zastępczyni kierownika wydziału gospodarki komunalnej Justyna Dowgiało.

Jej zdaniem, działający sprzęt może znaleźć swoje miejsce w stacjach DĘ'ui, które funkcjonują przy tych samych punktach zbiórki odpadów wielkogabarytowych.

Punkty zbiórki starego sprzętu AGD i elektroniki działają w następujących miejscach:

Soleczniki, ul. Wytauto 38 (parking)

Ejszyszki, ul. Jana Pawła 28a (obok szkoły muzycznej)

Biała Waka, ul. Vilniaus 17 (przy starostwie i targowisku)

Według Zdzisława Mażejki, starosty gminy jaszuskiej, zespół „Man rūpi rytojus” również rozgląda się za miejscem w Jaszunach, jednak najbardziej odpowiednia lokalizacja jest na razie zajęta przez sprzęt drogowy. Punkty te są przeznaczone nie tylko dla mieszkańców Solecznik, Białej Waki czy Ejszyszek – mieszkańcy innych miejscowości również mogą tu pozostawiać niesprawny sprzęt AGD lub odpady elektroniczne.

Świąteczna atmosfera w Rudominie

Zabawa z figlarnymi krasnalami i św. Mikołajem

W Rudominie można już poczuć bożonarodzeniowy klimat. 7 grudnia setkami kolorowych lampek rozbłysła tu pięknie przystrojona choinka. A wszystko odbyło się w niezwykle podniosłej i wesołej atmosferze.

Rozświetlenie choinki poprzedziło radosne, świąteczne popołudnie pełne zabaw dla dzieci, zorganizowane w Centrum Kultury w Rudominie. Na spotkanie z najmłodszymi oczekiwały figlarne i niesforne krasnale, które wnet porwały wszystkich do wspólnej zabawy. Dzieci ratowały krasnale ze śnieżnych zasp, pomagały im pakować prezenty i robić lizaki, a także wywoływać śnieżną zamieć. Aktywnie brały udział w grach i zabawach oraz wesoło tańczyły. Wszyscy uczestnicy mieli świetne humory i dali się porwać radosnym rytmom. Śmiechu i radości było co niemiara. A jaka byłaby świąteczna zabawa bez św. Mikołaja?! Dobroduszny staruszek przybył do Rudomina z ogromnym workiem prezentów, którymi obdarował dzieci. Spotkanie ze św. Mikołajem dostarczyło najmłodszym wielu pozytywnych

emocji. Na ich twarzach widać było wzruszenie i zadowolenie.

Po wesołej zabawie wszyscy zostali zaproszeni do parku obok Centrum Kultury. Tam nastąpiło uroczyste odpalenie choinki. Drzewko rozbłysło setkami kolorowych światełek i odtąd będzie cieszyć swym blaskiem mieszkańców oraz gości Rudominy. Zwieńczeniem fantastycznego wieczoru był pokaz ognia, który wprawił wszystkich w podziw.

Na zapalenie lampek na choince przybyli dostojni goście: radne Samorządu Rejonu Wileńskiego Rūta Carik, Mirosława Klim oraz Honorata Romanowska, doradca mera rejonu wileńskiego Edward Kiejzik oraz starosta gminy Rudomino Józef Szatkiewicz.

„Święto zapalenia światełek na choince jest symbolem jedności i radości. Życzę, aby te światełka trafiły do każdej rodziny. Niech ich blask przypomina nam, co jest najważniejsze – rodzina, zdrowie, radość z dzieci. A drogie dzieci, pamiętajcie, że św. Mikołaj przychodzi tam, gdzie jest miejsce na dobroć” – powiedziała w swoim przemówieniu radna Honorata Romanowska.

Starosta Józef Szatkiewicz podziękował wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji święta – Wiolecie Cereszce, dyrektorze Centrum Kultury w Rudominie, wraz z pracownikami, pracownikom starostwa oraz gościom, którzy w maratonie przedświątecznych imprez znaleźli czas, aby przybyć do Rudomina.

„Życzę, aby w świątecznym pośpiechu poszukiwania prezentów nie zapomnieć o tym, czym naprawdę są święta Bożego Narodzenia” – powiedział starosta.

Podziękowania wszystkim złożyła również Wioleta Cereszka, dyrektorka Centrum Kultury w Rudominie, życząc wesołych nadchodzących świąt. Tego dnia

mieszkańcy Rudomina wspólnie stworzyli ciepły i magiczny początek oczekiwania na święta Bożego Narodzenia.

Organizatorem wydarzenia było Centrum Kultury w Rudominie, które pragnie podziękować spółce „Vilniaus paukštynas” za miłe prezenty dla dzieci.

Inf. i foto CKR

Mariampol w blasku świątecznych świateł

Magia zbliżających się świąt

Mieszkańcy Mariampola poculi już magię zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia. 5 grudnia odbyło się tu tradycyjne, uroczyste zapalenie światełek na choince oraz spotkanie ze św. Mikołajem.

Mali i dorośli mieszkańcy tej podwileńskiej miejscowości przybyli na zabawę, która odbyła się na dziedzińcu starostwa w

Mariampolu. Tegoroczna uroczystość zgromadziła rekordową liczbę uczestników. Plac miejscowości wypełnił się radością, gwarem i świątecznym oczekiwaniem.

Świąteczny wieczór rozpoczął św. Mikołaj, witany przez dzieci z ogromnym entuzjazmem. Zaprosił maluchów do wspólnej, wesołej zabawy. Obdarował naj-

młodszych prezentami i wprowadził wszystkich w magiczny nastrój. Na twarzach dzieci zagościł szczerzy uśmiech. Wszyscy chętni mogli otrzymać wyjątkową pamiątkę w postaci zdjęcia ze św. Mikołajem — z takiej okazji skorzystało wielu uczestników.

Świąteczny program wzbogacił spektakularny pokaz ognia, który przedstawiła grupa „Vidu-

Ramžiai LT”. Zimowe niebo rozświetliły także barwne fajerwerki, oficjalnie otwierając świąteczną zabawę. Na zmarzniętych smakoszy czekała gorąca czekolada oraz wiele innych smakołyków. Organizatorzy zadbałi o to, by goście mogli ogrzać nie tylko swoje dłonie, ale również serca.

Najważniejszym punktem programu było uroczyste zapalenie lampek na pięknej choince. Na ten moment z niecierpliwością czekali zarówno dzieci, jak i dorośli. Chwilę tę uświetniła wesoła muzyka i gwar licznie zgromadzonych gości. W Mariampolu w pełni zapanował bożonarodzeniowy nastrój.

Swoją obecnością uroczystość zaszczytili dostojni goście: radna Samorządu Rejonu Wileńskiego Mirosława Klim, dyrektorka Gimnazjum im. Meilės Lukšienės w Mariampolu Jūratė-Adrija Šidlauskienė oraz dyrektorka przedszkola-żłobka w Ma-

riampolu Irena Tamoševičienė. Z ust gości mieszkańcy usłyszeli wiele serdecznych życzeń z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku.

Organizatorami uroczystości były: Centrum Kultury w Mariampolu – filia Centrum Kultury w Rudominie oraz Starostwo Mariampol. Partnerami wydarzenia zostali: Wspólnota Mariampola, Nadleśnictwo Parudaminy oraz wieloletni przyjaciele z Polski – gmina Białe Błota.

Tegoroczne rozświetlenie choinki stało się nie tylko kontynuacją tradycji, lecz także prawdziwym świętem jedności lokalnej wspólnoty. Wydarzenie pozostawiło wiele pięknych emocji, stworzyło ciepłą atmosferę i wprowadziło wieś w pełen magii, świąteczny nastrój zimowego sezonu.

Inf. i foto Centrum kultury w Rudominie

Hołd maestro Ziemi Wileńskiej

(Dokończenie ze str. 1)

Uroczystość odbyła się w Gimnazjum Inżynieryjnym im. Joachima Lelewela w Wilnie – w szkole, do której uczęszcza wielu członków tego zespołu. Witając zebranych młodzi artyści podkreślili, że dzisiejsze spotkanie to

„Bardzo cieszymy się, że nasze grono przez 45 lat zostaje wierne ideom pana Jana i temu, co chciał widzieć w postaci zespołu „Wileńszczyzna” – powiedziała Sosnowska. Dodała, że spotkanie to również swoiste podsumowanie tego roku działalności zespołu i

wyraz wdzięczności założycielowi „Wileńszczyzny”, powstałej jesienią 1980 roku, co było fundamentem zachowania polskiego folkloru Ziemi Wileńskiej. Obecnie pod kierunkiem dr Natalii Sosnowskiej i choreografów Leokadii Klukowskiej i Natalii Kowalowej, zespół kontynuuje wielopokoleniowe dzieło, popularyzując rodzimą kulturę.

przymierzanie się do przyszłorocznych obchodów jubileuszu. Podczas sobotniego koncertu na scenie wystąpiła młodzież zespołu oraz najmłodszy jego członek, w wieku przedszkolnym, dopiero rozpoczynający przygodę z folklorem. Oprócz tańców i piosenek młodzi artyści przygotowali też prezentację multimedialną o historii i założycielu zespołu.

łu. Należy podkreślić, że podstawą repertuaru „Wileńszczyzny” jest folklor wileński, który podczas wypraw etnograficznych wraz z zespołakami Mincewicz zbierał po wsiach podwileńskich i przywracał do życia w formie artystycznych opracowań muzycznych. Bo wierzył, że folklor Ziemi Wileńskiej jest skarbem, którzy trzeba chronić i pielęgnować. Dla zespołu skomponował

też kilka własnych utworów, takich jak „Echo wileńskich zaułków”, „Ojcowizna”, „W każdym sercu”, a najsłynniejszą z nich piosenkę „Wileńszczyzny drogi kraj”, będącą hymnem Polaków Ziemi Wileńskiej, zaśpiewano wspólnie na zakończenie koncertu.

Wśród gości uroczystości był Konsul Generalny RP na Litwie Dariusz Wiśniewski i prof. Romuald Brazis, wieloletni przyjaciel zespołu „Wileńszczyzna”. Pan Romuald powiedział, że miał szczęście osobiście poznać Gabriela Jana Mincewicza i jego „wielką pracę, wielkie serce i wielkie zaangażowanie w kształceniu młodzieży”. „Cieszę się, że jego dzieło nadal żyje” – mówił prof. Brazis, życząc zespołowi pomyślności w dalszych poczynaniach. „Jesteście odpowiedzią na pytanie, które czasem słyszałem w czasie roku pobytu na Wileńszczyźnie, czy istnieje folklor Wileńszczyzny. Bo są tacy, którzy wątpią, że coś takiego istnieje, a wy jesteście najlepszym dowodem na to, że oczywiście istnieje-

je. I tak jak bardzo różne zespoły, czy tu, na Wileńszczyźnie, na Litwie, czy gdzieś indziej za granicami Polski, większą część swego repertuaru kształtują w oparciu o pieśni, tańce z Polski, tak myślę, że wasza specyfika i dziedzictwo, które otrzymaliście od swoich babć, rodziców, a także dzięki pracy pana dr. Mincewicza, waszego maestro, to jest wasza siła i moc” – powiedział konsul, zwracając się do młodzieży, zrzeszonej w zespole „Wileńszczyzna”.

Po koncercie w kościele św. Piotra i Pawła została odprawiona Msza św. w intencji Gabriela Jana Mincewicza, podczas której śpiewał chór zespołu „Wileńszczyzna”.

7 grudnia tego roku minęła dziesiąta rocznica odejścia do Pana Gabriela Jana Mincewicza. Był osobą wszechstronną. Oprócz działalności na rzecz polskiej kultury i kierowania zespołem „Wileńszczyzna”, zasłużył się też na niwie polskiej oświaty na Litwie. Był teologiem, posłem na Sejm RL, wieloletnim wicemarem Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Koniec batalii o zachowanie gimnazjum w Połukniu

(Dokończenie ze str. 1)

Wyrok w tej sprawie sąd administracyjny kolejnej instancji wydał jeszcze 29 października, odrzucając tym samym skargę rodziców na poprzednie orzeczenie. 12 listopada, powołując się na ten wyrok, mer rejonu trockiego Andrius Šatevičius zwrócił się do dyrektorki gimnazjum Renaty Krasowskiej o rozpoczęcie procedury zmiany statusu placówki. Szkoła wystąpiła o to formalnie do krajowego rejestru 14 listopada. Proces reorganizacji nauczania ma zostać zakończony do 26 sierpnia, tak aby przyszły rok szkolny nauczania funkcjonował w Połukniu już tylko w formie filii innej szkoły z polskim językiem nauczania – Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza. To zakończenie walki o szko-

łę, która trwała ponad dwa lata. Pierwszą decyzję rady o likwidacji placówki z marca 2022 r. rodzice uczniów zaskarżyli do sądu administracyjnego, a ten ustanowił w maju tegoż roku środki tymczasowe, w postaci zawieszenia decyzji likwidacyjnej, co pozwalało funkcjonować placówce jako samodzielnej instytucji. Przez ten okres rodzice uczniów obu szkół kilkakrotnie protestowali w Wilnie przed siedzibą rządu Litwy przeciwko likwidacji gimnazjum, co w nomenklaturze litewskiej oznacza pełną szkołę od I do XII klasy zakończonej maturą. Apelowali również o pomoc do władz Polski. Według testów przeprowadzonych przez dyrekcję szkoły w Połukniu konieczność dowożenia dzieci do Gimnazjum w Landwa-

rowie dla niektórych z nich będzie oznaczać spędzanie półtorej godziny w autobusie szkolnym. Było to jednym z argumentów wskazujących na pogorszenie procesu nauczania w przypadku likwidacji gimnazjum. Rodzice wskazywali też, że degradacja szkoły do poziomu filii w przeszłości w rejonie trockim była wstępem do ich całkowitej likwidacji, jak stało się to w przypadku polskich szkół w Świętnikach i Międzyrzeczu. Orzeczenie sądu administracyjnego kończy tę walkę. Oznacza to zatwierdzenie przeniesienia najstarszych klas – XI i XII do Landwarowa, z perspektywą, iż może stać się to z kolejnymi, które na razie uczą się w połukniańskim budynku. Trzeba w tym miejscu za-

znaczyć, że remont gmachu, w którym działa również miejscowa szkoła z litewskim językiem nauczania, został sfinansowany między innymi z pieniędzy państwa polskiego. Nie tak dawno, 28 listopada br., społeczność Gimnazjum im. Komolowskiego świętowała w tym gmachu 110. rocznicę powstania pierwszej regularnej szkoły z polskim językiem nauczania w Połukniu. Było ono prowadzone w miejscowości także w czasie okupacji niemieckiej i sowieckiej. Rejon trocki jest specyficzną jednostką administracyjną, złożoną z obszarów należących przed 1939 r. do II Rzeczypospolitej i terenów już przed wojną należących do Republiki Litewskiej. Dlatego w jego

wschodniej części Polacy stanowią większą część mieszkańców, na reszcie obszaru rejonu zdecydowanie dominują etniczni Litwini. W efekcie, zgodnie z danymi ostatniego spisu ludności, 8 823 Polaków stanowi 27,53 proc. mieszkańców rejonu. W tym roku władze rejonu doprowadziły już do likwidacji innej placówki z polskim językiem nauczania – Szkoły Podstawowej im. Andrzeja Stelmachowskiego w Starych Trokach. Także w jej przypadku rodzice protestowali i próbowali sądowo powstrzymać likwidację. Na Litwie żyje niemal 200 tys. autochtonicznych Polaków. W kraju tym działają 63 szkoły z polskim językiem nauczania.

Kresy.pl
Karol Kaźmierczak

W stolicy

144 krajów świata spotka się na magicznym placu Sirvydasa

W tym roku plac K. Sirvydasa w centrum Wilna stanie się miejscem, w którym połączą się świąteczne tradycje i wspomnienia ludzi z różnych krajów. 13 grudnia powstanie tu Międzynarodowy Świąteczny Las składający się ze 144 choinek – tylu choinek, ile mieszka obecnie w Wilnie i czeka na święta społeczności międzynarodowych.

Choinki tu to nie liczba, lecz przypomnienie, jak wiele różnych ludzkich historii spotyka się w Wilnie i jak naturalnie stają się one częścią miasta. Na całym świecie atmosfera zimy i Świąt Bożego Narodzenia tworzona jest na swój własny sposób – poprzez różne tradycje i zwyczaje, które przekazują ciepło i wspólnotę. Plac K. Sirvydasa, który stanie się międzynarodowy w najbardziej świątecznym dniu, zaprosi do obejrzenia tego z bliska, usłyszenia głosów różnych społeczności i jeszcze lepszego poczucia wielonarodowości stolicy.

W skwerze będzie też specjalna niespodzianka – ogromny prezent świąteczny z kodem QR. Po zeskanowaniu kodu będzie można zanurzyć się w krótkiej podróży wideo: przedstawiciele międzynarodowych społeczności Wilna podzielą się swoimi wspomnieniami o zimowych świętach z dzieciństwa. Dla jednych Boże Narodzenie kojarzy się, jak na przykład w

Gruzji, z choinkami z suszonych gałęzi, które zwykle zdobione są suszonymi owocami, jagodami i słodyczami, dla innych – z kolorowo udekorowanymi palmami w Ghanie, a jeszcze dla innych – z piknikami lub rozrywkami na plaży w Nowej Zelandii.

Świąteczną atmosferę dopełni instalacja przypominająca dzieciństwo – imponujące czerwone sanie, na które każdy chętny będzie mógł wejść i zrobić sobie zdjęcie. Obok sani pojawi się natomiast las choinek ozdobionych lampkami – stworzy przytulną przestrzeń zarówno dla dzieci, jak i dorosłych. Mieszkańcy i goście Wilna będą mogli podziwiać dekoracje i ozdobione choinki już od 13 grudnia rano.

Idea międzynarodowości stanowi kontynuację rozpoczętej w

ubiegłym roku tradycji „International House Vilnius” – zapalona wówczas po raz pierwszy w Wilnie międzynarodowa choinka spotkała się z dużym zainteresowaniem i pokazała, z jakim zaangażowaniem społeczność różnych krajów angażują się w życie miasta. W tym roku historia ta rozrasta się do rozmiarów całego lasu i zachęca do szerszego poznawania miasta. Oficjalne otwarcie Międzynarodowego Świątecznego Lasu na pl. K. Sirvydasa odbędzie się 13 grudnia rano, natomiast o godz. 17.00 organizatorzy zapraszają wszystkich mieszkańców i gości stolicy. Przybyli częstowani będą gorącą herbatą i śliżykami, które pomogą stworzyć prawdziwą świąteczną atmosferę i nawiązać rozmowy.

Stolica ogłasza międzynarodowy konkurs

Wilno ogłasza otwarty międzynarodowy konkurs architektoniczny na opracowanie koncepcji Centrum Kongresowego w Wilnie. Prace konkursowe należy nadsyłać do 16 marca 2026 roku. Przewidziana pula nagród wynosi 100 tys. euro. Centrum Kongresowe w Wilnie przy ul. A. Goštauto, w pobliżu budynku Sejmu Republiki Litewskiej, ma zostać zbudowane do końca 2031 roku.

Centrum Kongresowe w Wilnie powstanie na działce należącej do Samorządu m. Wilno, u zbie-

gu ulic A. Tumėno i A. Goštauto, gdzie obecnie jest teren zielony oraz część parkingu miejskiego i parkingu Sejmu Republiki Litewskiej. Będzie to projekt o znaczeniu strategicznym, który stworzy nowoczesną infrastrukturę dla międzynarodowych kongresów, konferencji i wydarzeń. Obecnie Litwa nie posiada wyspecjalizowanego centrum, które mogłoby pomieścić ponad 2 000 uczestników wydarzeń w jednym miejscu, przez co traci możliwość przyciągania dużych międzynarodowych wydarzeń i zwiększania ruchu tu-

rystycznego związanego z konferencjami, które generują największe dochody.

Celem konkursu jest stworzenie najwyższej klasy budynku przeznaczonego do organizacji międzynarodowych konferencji, kongresów i wydarzeń politycznych wysokiego szczebla; stworzenie wygodnych, atrakcyjnych i wyraźnych dojazdów, zapewniających reprezentacyjność, rozpoznawalność, zorientowanie i płynne zarządzanie ruchem; stworzenie pełnego szacunku urbanistycznego i przestrzennego połączenia z

miejscem pamięci – pomnikiem poległego żołnierza A. Sakalauskasa; stworzenie atrakcyjnej, angażującej i publicznie dostępnej przestrzeni nabrzeżnej w pobliżu budowanego już mostu (nieoficjalnie nazywanego Mostem Alberta), która funkcjonalnie i wizualnie pasowałaby do ogólnej wizji rozwoju nabrzeży Wilii i terenu Centrum Kongresowego w Wilnie.

„Projekt ten jest wyjątkowo ambitny – powierzchnia budynku ma wynosić około 31,5 tys. m. kw., będzie w nim aż 17 sal na imprezy, mogących pomieścić około 4, 5 tys. osób. Zaprojektowane zostaną również sale konferen-

cyjne, przestrzenie wystawowe i gastronomiczne oraz parking podziemny. W skali regionu będzie to obiekt wyjątkowy, mamy więc nadzieję, że konkurs przyciągnie najsilniejsze międzynarodowe zespoły architektów. Mamy już dobre przykłady takiej współpracy: „Zaha Hadid Architects” projektuje okolice dworców kolejowych i autobusowych w Wilnie oraz terminal transportu publicznego, zaś Narodową Salę Koncertową na Górze Bouffalowej zaprojektowała firma „Arquívio Architects Slp.” – mówi dyrektor ka generalna spółki „Vilniaus vystymo kompanija” Laura Joffė.

§ Zapytaj, nie zbłądzisz!

Porady prawne

Czy pracodawca ma obowiązek zezwalać palącym pracownikom na przerwy w pracy? (1)

W miejscach pracy często dochodzi do konfliktów z różnych powodów. Czasami nawet taka drobnostka jak palenie papierosów może się stać iskrą między współpracownikami – zwłaszcza, gdy oznacza to, że podczas gdy jedni odpoczywają, inni muszą dalej pracować. Jak więc uniknąć konfliktów w takich sytuacjach?

Wyobraź sobie, że pracujesz w miejscu, gdzie jest sporo palących kolegów, a pracodawca nie kontroluje przerw na papierosa. Oznacza to, że twoi palący koledzy, kiedy mają ochotę, wychodzą na zewnątrz, żeby zapalić, a ty w tym czasie dalej pracujesz. W takiej sytuacji może się wydawać, że palenie się opłaca, pozwala bowiem na dłuższy odpoczynek w pracy. Powstaje więc naturalne pytanie – czy jest to sprawiedliwe wobec innych pracowników? Osoby niepalące spędzają w rzeczywistości więcej czasu przy biurku, mimo że otrzymują takie samo wynagrodzenie jak koledzy, którzy kilka razy dziennie wychodzą na papierosa. W dłuższej perspektywie taka nierównowaga może powodować niezadowolenie niektórych pracowników.

Oprócz tego, z punktu widzenia pracodawcy taka sytuacja również nie jest idealna – chociaż przerwy na papierosa trwają kilka minut, w ciągu dnia jest ich sporo, co może mieć wpływ na wydajność pracy. Jak więc powinni postępować pracodawcy w takich sytuacjach, by nie było pokrzywdzonych?

Kodeks nie przewiduje takich przerw?

Państwowa Inspekcja Pracy podkreśla, że litewskie prawo pracy nie reguluje w sposób jednoznaczny kwestii traktowania przerw na palenie. Ani Kodeks Pracy, ani inne akty prawne regulujące stosunki pracy nie przewidują odrębnego pojęcia „przerwy na papierosa”, nie regulują również ich długości ani częstotliwości. Przerwy na palenie nie są traktowane jako przerwy obiadowe ani przerwy fizjologiczne, chyba że taka działalność odbywa się w czasie tych przerw. Oznacza to, że przerwy na palenie są regulowane wyłącznie przez wewnętrzne zasady pracodawcy lub inne wewnętrzne akty normatywne. Adwokat Evelina Kiznė również potwierdza, że przerwy na palenie nie są w Kodeksie Pracy wyróżnione, dlatego można je zaliczyć do innych istniejących rodzajów przerw.

Przerwy fizjologiczne są przyznawane zgodnie z potrzebami pracownika i mogą być regulowane wewnętrznymi przepisami pracodawcy. Przerwy te wliczane są do czasu pracy i wynagrodzenie za nie jest wypłacane.

„Tradycyjnie za przerwy fizjologiczne uznaje się te, które są związane z naturalnymi potrzebami biologicznymi (skorzystanie z toalety, napięcie się wody). Palenie nie jest potrzebą fizjologiczną w sensie biologicznym – jest uzależnieniem.

W praktyce jednak pracodawcy różnie interpretują tę kwestię. Niektórzy zezwalają na przerwy na palenie i wliczają je do czasu pracy, inni wymagają, by pracownicy palili tylko podczas przerwy obiadowej” – powiedziała Kiznė. Jednak, według adwokatki, specjaliści Państwowej Inspekcji Pracy nie zgadzają się z takim podejściem i podkreślają, że przerwy te nie są przeznaczone na palenie.

Prognoza pogody na tydzień						
Czwartek 11 grudnia	Piątek 12 grudnia	Sobota 13 grudnia	Niedziela 14 grudnia	Poniedziałek 15 grudnia	Wtorek 16 grudnia	Środa 17 grudnia
9°C	7°C	0°C	0°C	-1°C	0°C	0°C
7°C	1°C	-3°C	-3°C	-4°C	-3°C	-2°C
Księżyc:						
XII 11		XII 20		XII 27		I 03
OSTATNIA KWADRA		NÓW		1 KWADRA		PEŁNIA

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 11 grudnia
Słońce: wsch. – 8.31, zach. – 15.52
Długość dnia – 7 godz. 20 min.
Artura, Damazego, Daniela, Wal-demara, Walentego

Piątek, 12 grudnia
Światowy Dzień Neutralności
Słońce: wsch. – 8.32, zach. – 15.52
Długość dnia – 7 godz. 19 min.
Adelajdy, Aleksandra, Dagmary, Idy, Jakuba, Justyna, Konrada

Sobota, 13 grudnia
Światowy Dzień Skrzypiec Słońce: wsch. – 8.33, zach. – 15.52
Długość dnia – 7 godz. 18 min.
Antoniego, Lucji, Marii Magdaleny, Orestesa, Otylii

Niedziela, 14 grudnia
Słońce: wsch. – 8.34, zach. – 15.52

Długość dnia – 7 godz. 17 min.
Alfreda, Izydora, Jana, Nikazego, Pompejusza, Spirydona

Poniedziałek, 15 grudnia
Słońce: wsch. – 8.35, zach. – 15.52
Długość dnia – 7 godz. 16 min.
Celiny, Marii, Niny, Pawła, Wale-riana, Wiktora

Wtorek, 16 grudnia
Słońce: wsch. – 8.36, zach. – 15.52
Długość dnia – 7 godz. 15 min.
Adelajdy, Albina, Alicji, Klemensa, Marii, Sebastiana, Zdzisławy

Środa, 17 grudnia
Słońce: wsch. – 8.37, zach. – 15.52
Długość dnia – 7 godz. 15 min.
Begi, Floriana, Łazarza, Łukasza, Matyldy, Olimpi

11 GRUDNIA
1772 – urodził się John Bail-don, hutnik, przemysłowiec, ojciec współczesnego hutnictwa żelaza, zbudowany w Gliwicach w 1796 wielki piec był pierwszym tego typu obiektem w Europie (zm. 1846).
1852 – urodził się we w. Nie-mieź (r. wileński) hrabia Benedykt Henryk Tyszkiewicz, właściciel Czerwonego Dworu (r. kowieński), podróżnik, kolekcjoner (zm. 1935).

12 GRUDNIA
1942 – zmarł Lucjan Uziębło, znany wileński publicysta, literat, pracownik kultury, współzałożyciel i dyrektor (1907-1915) Towarzy-stwa Muzeum Nauki i Sztuki w Wilnie (ur. 1864).
1997 – zmarł Wacław Gajew-ski, genetyk, członek PAU i PAN, autor pierwszych polskich podręcz-ników genetyki (ur. 1911).

13 GRUDNIA
1922 – zmarł Arthur Wesley Dow, amerykański malarz, grafik, fotograf, teoretyk sztuki, pedagog, czołowa postać ruchu Arts and Crafts Movement (ur. 1857).
1942 – zmarł w Rzymie Wło-dzimierz Dionizy Ledóchowski SJ, hrabia, w latach 1915-1926 prze-łożony Generalny Towarzystwa Jezusowego (ur. 1866).

14 GRUDNIA
1772 – urodził się we w. Pod-horce (ob. Ukraina) Euzebiusz Słowacki, historyk i teoretyk lite-ratury, dramaturg (*Wanda, Mendog, król litewski*), prof. Uniwersytetu

Wileńskiego, redaktor „Kuriera Litewskiego” (zm. 1814); ojciec Juliusza Słowackiego.
1972 – dowódca statku Apo-lo-17 Eugene Cernan jako ostatni człowiek stąpał po powierzchni Księżyca (lot 7-19 XII).

15 GRUDNIA
1772 – urodził się we Lwowie hrabia Jan Stefan Krukowiecki, generał, uczestnik wojen napole-ońskich, podczas Powstania Listo-padowego w 1831 prezes Rządu Narodowego, w ostatniej fazie faktyczny wódz (zm. 1850).

16 GRUDNIA
1672 – zmarł w Nevers (Francja) Jan II Kazimierz Waza, w l. 1648-1668 król Polski; ostatni spokrew-niony z Jagiellonami (ur. 1609); po zrzeczeniu się korony został opatem Saint-Germain-des-Prés.
– zmarł Eliezer ben Jehuda (właśc. Lejzer-Icchok Perelman), żydowski językoznawca, w 1881 twórca języka hebrajskiego (ur. 1858).
1942 – zmarł w więziennym szpitalu Butyrki (Moskwa) Augu-stinas Voldemaras, litewski poli-tyk, w 1918 premier rządu Litwy (także w l. 1926-1929) historyk (ur. 1883).

17 GRUDNIA
1902 – zmarła Matylda od Najświętszego Serca Jezusa, bło-gosławiona, hiszpańska zakonnica, założycielka Zgromadzenia Córek Maryi, Matki Kościoła (ur. 1841).

Wl. P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Wyciek wody w Luwrze.
Kilkaset książek zostało uszkodzonych

Wyciek wody, do którego do-szło w Luwrze pod koniec listo-pada, spowodował uszkodzenie około 400 książek w dziale za-bytków egipskich - przyznał w niedzielę zastępca dyrektora pa-ryskiego muzeum Francis Ste-inbock.

Sprawę wycieku jako pierw-szy ujawnił w piątek zajmujący się sztuką francuski magazyn „La Tribune de l’Art”. Poinformował on, że 27 listopada wieczorem w bibliotece działu starożytnego Egiptu doszło do poważnego wycieku brudnej wody. Był on na tyle duży, że nie tylko spo-wodował zalanie pomieszczenia, ale woda przedostała się piętro niżej, docierając do rozdzielnicy elektrycznej, co mogło spowodo-wać zwarcie i pożar. Co więcej, w ostatni wtorek w tym samym miejscu doszło do kolejnego, choć mniejszego wycieku.

Według „La Tribune de l’Art”, uszkodzonych zostało około 400 książek, przy czym część z nich w tak dużym stopniu, że są nie do uratowania. Jak dodano, dział sta-rożytnego Egiptu od dawna bez-skutecznie starał się o fundusze na ochronę zbiorów przed takimi zagrożeniami.

Steinbock w niedzielę w roz-mowach z francuskimi media-mi potwierdził, że do opisanego wycieku faktycznie doszło. W rozmowie ze stacją BFM TV powiedział, że wyciek z rury wo-dociągowej nastąpił w jednym z trzech pomieszczeń biblioteki działu egipskich zabytków.

- Zidentyfikowaliśmy od 300 do 400 dzieł, liczenie trwa – po-wiedział wicedyrektor, dodając, że utracone książki to „te, z któ-rych korzystali egiptolodzy, ale nie były to książki cenne”. Przy-znał też, że problem był znany od lat, a naprawy zaplanowano na wrzesień 2026 roku.

Z kolei w rozmowie z AFP Steinbock wyjaśnił, że uszkodzo-ne zostały pochodzące z końca XIX i początku XX wieku „cza-sopisma egiptologiczne” i „do-kumentacja naukowa” wykorzy-stywana przez badaczy. - Żadne dzieło dziedzictwa kulturowego nie ucierpiało w wyniku tej szko-dy – podkreślił, dodając, że „na tym etapie nie odnotowaliśmy żadnych nieodwracalnych i osta-tecznych strat w tych zbiorach”.

Jak przekonywał, są to „nie-zwykle przydatne i często kon-sultowane dokumenty”, ale „wca-

le nie są one unikatowe na skalę światową”. - Gdy wyschną, wy-słemy je do introligatora w celu odrestaurowania, a następnie zo-staną ponownie umieszczone na półkach - zapewnił.

Wyciek wody jest kolejnym w ostatnich miesiącach zdarzeniem, które pokazuje problemy najchę-tniej odwiedzanego muzeum na świecie z zabezpieczeniem swo-ich zbiorów. 19 października czte-rech włamywaczy ukradło w biały dzień klejnoty o wartości 88 mi-lionów euro. Z kolei w listopadzie z powodu złego stanu techniczne-go konieczne było częściowe za-mknięcie jednej z galerii, w któ-rej znajdowały się greckie wazy.

W opublikowanym na począt-ku listopada raporcie francuski Trybunał Obrachunkowy napisał, że niezdolność muzeum do moder-nizacji infrastruktury została po-głębiona przez nadmierne wydatki na dzieła sztuki. Pod koniec listo-pada dyrekcja Luwru ogłosiła, że aby pozyskać środki na niezbędne modernizacje i zabezpieczenia, od stycznia 2026 r. o 45 proc. podnie-sione zostaną ceny biletów dla cu-dzoziemców spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

PAP

Nauczycielka na zastępstwie w 2 klasie pyta się klasy:
- Kogo macie najstarszego w rodzinie?
Zgłasza się Ela:
- Ja mam babcię!
Zgłasza się Kacper:
- A ja mam babcię i dziadka!
Zgłasza się Jasiu:
- Ja, pra pra pra prababcię!
- O Jasiu ty chyba kłamiesz - odpowiedziała nauczycielka.
- Nie... dla dla dla dlaczego?

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

Ciemna noc, amerykański samo-lot wojskowy leci na akcję.
Cel: zrzucić spadochroniarzy na wyznaczony obszar na terytorium wroga.
Samolot zatoczył krąg, zapala się czerwona lampka, a następnie zielona.
Grupa komandosów wyskoczyła nad celem.
Z wyjątkiem jednego. Dowódca krzyczy do niego:
- Skacz!
- Nnnie! - odpowiada przestra-szony komandos.
- Dlaczego nie?
- Bbbo jja nnie chhhcę!
- Skacz, bo pójde po pilota!
- Ttto idź!

Po chwili dowódca wraca z pilotem, a ciemno jest kompletnie.

- Skacz - mówi pilot - bo cię wyrzucimy siłą!
Komandos nadal odmawia opuszczenia samolotu:
- Nnnie, nnnie skkkkoczczę!
W ciemności słychać zamieszanie, w końcu udaje im się wypchnąć go z samolotu.
Zdyszani siedzą w ciemnym wnętrzu:
- Silny był - mówi dowódca.
- Nnno, chhhyba ccoś ttrenowaał.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

Inspekcja w więzieniu:
- W tej celi siedzi nasz najzdol-niejszy więzień, mówi z dumą naczelnik więzienia do przewod-niczającego inspekcji.
- Dlaczego najzdolniejszy?
- Bo kiedy odsiadywał u nas swój pierwszy wyrok to nie umiał ani czytać ani pisać. To my go nauczylśmy!
- To za co teraz siedzi?
- Za fałszowanie dokumentów.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

Byłem ostatnio świadkiem bar-dzo interesującej dyskusji.
Magister socjologii dyskutował z doktorantem filozofii na temat słuszności założeń funkcjonalno-strukturalistycznej teorii syste-mów społecznych. Niestety, nie

było mi dane wysłuchać jej do końca, gdyż przyszedł kierownik zmiany i powiedział, że płaci im za smażenie frytek, a nie za gadanie.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

Żona wraca do domu i mówi do męża:
- Kochanie wróciłam z salonu kosmetycznego.
Mąż patrzy na żonę i mówi:
- I co, zamknięte było?

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

Rozmawia dwóch kumpli:
- Stary, w jakim dziale pracu-jesz?
- W kreatywnym.
- A jak tam szef?
- To główny kreatyn.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

Spotyka pajak pajaka.
- Cze, co robisz?
- Gram w motylki.
- Skąd masz?
- A, ściągnąłem sobie z sieci.

ŚMIECH NA ZDROWIE

9 771648 531003